

Úvodní stránka>Obrátit se na soud>Kde a jak>Jak předložit věc soudu?

Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

angličtina

K dispozici jsou již tyto aktualizované překlady

Swipe to change

Jak předložit věc soudu?**Portugalsko****1 Musím podat návrh na zahájení soudního řízení nebo existuje jiná alternativa?**

Odpověď závisí na dané věci.

Jelikož nelze předvídat každý problém, který se může objevit, měli byste si vyžádat radu od odborníka na tuto oblast.

Pokud nemáte dostatek finančních prostředků, abyste tak mohli učinit, můžete využít právní pomoc (viz dokument níže o „právní pomoci“).

V závislosti na konkrétních okolnostech daného případu mohou být vhodné alternativní způsoby řešení sporů (viz dokument níže o „alternativních způsobech řešení sporů“).

2 Jaké platí lhůty pro podání návrhu na zahájení soudního řízení?

Lhůta, během níž můžete podat soudu návrh na zahájení řízení (žalobu) za účelem vyřešení určitého sporu, závisí na konkrétní situaci.

Rovněž tento aspekt je třeba objasnit s pomocí právníka, jak bylo uvedeno v odpovědi na předchozí otázku.

3 Musím zahájit soudní řízení v tomto členském státě?

Aniž by tím byla dotčena pravidla stanovená v předpisech Společenství a v jiných mezinárodních nástrojích, portugalské soudy mají mezinárodní příslušnost v těchto případech:

- a) pokud lze žalobu podat portugalskému soudu v souladu s pravidly pro místní příslušnost portugalských soudů, která jsou stanovena v portugalských právních předpisech;
- b) pokud k okolnosti, která vedla k žalobě nebo která se žalobou souvisí, došlo na portugalském území;
- c) pokud lze domáhané právo uplatnit pouze prostřednictvím navrhovaného opatření na portugalském území nebo pokud by pro žalobce bylo značně obtížné podat žalobu v zahraničí, jelikož mezi předmětem sporu a portugalským právním řádem existuje důležitá vazba, a to osobní nebo věcná.

Portugalské soudy mají výlučnou příslušnost:

- a) u práv k nemovitostem nebo pronájmu nemovitostí nacházejících se na portugalském území; co se však týká nájemních smluv uzavřených za účelem dočasného soukromého užívání po dobu nejvýše šesti po sobě jdoucích měsíců, jsou příslušné rovněž soudy členského státu, v němž má bydliště žalovaný, pokud je nájemcem fyzická osoba a pronajímatel a nájemce mají bydliště v témže členském státě;
- b) u platnosti založení nebo zrušení společností či jiných právnických osob se sídlem v Portugalsku a rovněž s ohledem na platnost rozhodnutí přijatých jejich orgány; při určování sídla použije portugalský soud pravidla mezinárodního práva soukromého;
- c) u platnosti záznamů ve veřejných rejstřících vedených v Portugalsku;
- d) u zabavení majetku nacházejícího se na portugalském území;
- e) u úpadku nebo reorganizaci osob usazených v Portugalsku nebo právnických osob či společností, jejichž sídlo se nachází na portugalském území.

4 Pokud ano, na jaký soud se musím v tomto členském státě obrátit, podle svého bydliště a bydliště odpůrce nebo na základě jiných kritérií místní příslušnosti v dané věci?**Místo, kde se nachází majetek**

Žaloby týkající se věcných nebo osobních práv na užívání majetku, rozdělení majetku ve společném vlastnictví, vystěhování, předkupního práva a zabavení majetku a rovněž žaloby ve věci navýšení, nahrazení, snížení nebo zrušení zástavy se podávají k soudu příslušnému podle místa, kde se předmětný majetek nachází.

Žaloby ve věci navýšení, nahrazení, snížení nebo zrušení zástavy k plavidlu nebo letadlu je však nutno podat soudu v místě, kde je plavidlo nebo letadlo zaregistrováno. Pokud se zástavní právo vztahuje na movité věci zapsané v několika obvodech, může si žalobce zvolit kterýkoli z nich.

Je-li předmětem žaloby soubor movitých věcí patřících stejné osobě a určených k jednomu účelu nebo movité a nemovité věci či nemovitosti nacházející se v různých obvodech, podává se žaloba soudu, v jehož obvodu se nachází nemovitost s nejvyšší hodnotou. Za tímto účelem se použijí hodnoty v katastru nemovitostí. Pokud se nemovitost, která je předmětem žaloby, nachází ve více než jednom soudním obvodu, může být žaloba podána v kterémkoli z nich.

Příslušnost u plnění závazku

Žaloby na splnění závazku, na náhradu škody za nesplnění nebo neúplné splnění povinnosti a odstoupení od smlouvy z důvodu neplnění se podávají podle místa bydliště žalovaného. Věřitel si může zvolit soud v místě, kde měla být povinnost splněna, je-li žalovaným právnická osoba, nebo pokud se bydliště věřitele nachází v metropolitních oblastech Lisabonu nebo Porta a žalovaný má bydliště v téže metropolitní oblasti.

Pro žaloby ve věcech mimosmluvní odpovědnosti je příslušný soud v místě, kde k danému jednání došlo.

Rozvod a rozluka

Příslušným soudem ve věcech týkajících se rozvodu manželství nebo rozluky a vypořádání společného jmění je soud v místě trvalého nebo obvyklého bydliště navrhovatele.

Žaloby na uhrazení poplatků

Pokud se žaloba týká zaplacení poplatků za právní zastoupení nebo znalecké posudky a vrácení předem vyplacených částek klientovi, je příslušným soudem soud v místě, kde byla služba poskytnuta, a obě věci musí být spojeny.

Byla-li však žaloba podána odvolacímu soudu nebo Nejvyššímu soudu, je nutno žalobu na zaplacení poplatků podat okresnímu soudu v místě bydliště dlužníka.

Stanovení a rozdělení nákladů v případě velké havárie

Soud v místě přístavu, kde je nebo kde měl být vyložen náklad z lodi, která utrpěla velkou havárii, je příslušný upravit a rozdělit náklady a ztráty v souvislosti s havárií.

Ztráty a škody způsobené srážkou plavidel

Žalobu ve věci ztrát a škod v důsledku srážky plavidel lze podat soudu v místě, kde došlo k nehodě, soudu v místě bydliště majitele plavidla, které srážku způsobilo, soudu v místě, kde je toto plavidlo zaregistrováno nebo v němž se nachází, nebo soudu v místě prvního přístavu, do kterého poškozené plavidlo vpluje.

Náklady na záchranu plavidel a pomoc plavidlům

Úhradu nákladů na záchranu plavidel nebo pomoc plavidlům lze požadovat u soudu v místě, kde k incidentu došlo, soudu v místě bydliště majitele zachráněných předmětů nebo soudu v místě, kde je zachráněná loď zaregistrována nebo kde se nachází.

Žaloba o určení práv k získanému plavidlu se podává soudu v místě přístavu, kde plavidlo kotví v okamžiku nabytí.

Zajišťovací a předběžná opatření

Pokud jde o zajišťovací opatření a kroky, které je třeba podniknout před podáním žaloby, je třeba uvést toto:

- a) zabavení a zajištění majetku lze požadovat u soudu, u něhož má být zahájeno řízení ve věci hlavní, nebo u soudu, v jehož obvodu se předmětný majetek nachází, nebo pokud se tento majetek nachází v několika obvodech, pak ve kterémkoli z nich;
- b) k zablokování nového stavebního díla je příslušný soud v místě, kde jsou stavební práce prováděny;
- c) k přijetí ostatních zajišťujících opatření je příslušný soud, ke kterému se má podat žaloba ve věci hlavní;
- d) opatření pro zajištění důkazních prostředků jsou požadována u soudu, u něhož mají být provedena.

Spis týkající se výše uvedených úkonů a opatření je připojen k soudnímu spisu týkajícímu se hlavní žaloby, aby mohl být v případě potřeby zaslán soudu, u něhož byla tato žaloba podána.

Oznámení, která mají být doručena, se požadují u soudu, v jehož obvodu má bydliště osoba, které má být oznámení doručeno.

Obecná pravidla

Pokud jde o místní příslušnost, obecným pravidlem portugalského občanského práva procesního je to, že soudem příslušným v dané věci je soud v místě bydliště žalovaného.

Pokud však žalovaný nemá obvyklé bydliště, jeho bydliště není známo nebo se v místě bydliště nezdržuje, podává se žaloba u soudu v místě bydliště žalobce; návrh na správu (dočasnou nebo trvalou) majetku nepřítomného žalovaného je nutno podat soudu v místě posledního bydliště žalovaného v Portugalsku.

Má-li žalovaný trvalé nebo obvyklé bydliště v zahraničí, bude věc projednávat soud v místě, kde se žalovaný zdržuje; nenachází-li se žalovaný na území Portugalska, bude věc projednávat soud v místě bydliště žalobce, a má-li žalobce trvalé bydliště v zahraničí, bude v dané věci příslušný soud v Lisabonu.

Obecná pravidla týkající se právnických osob a společností

Je-li žalovaným stát, je příslušný soud podle místa bydliště žalovaného nahrazen soudem příslušným podle místa bydliště žalobce.

Je-li žalovaným jiná právnická osoba nebo společnost, bude věc projednávat soud, v jehož obvodu má žalovaný sídlo nebo pobočku, kancelář, dceřinou společnost, zmocněnce nebo zástupce, v závislosti na tom, zda je žaloba podána na hlavní společnost nebo jeden z uvedených subjektů; žaloby podané na zahraniční právnické osoby nebo společnosti, které mají pobočku, kancelář, dceřinou společnost, zmocněnce nebo zástupce v Portugalsku, však lze podat u soudu v místě, kde se nachází tento subjekt, a to i v případě, podává-li se žaloba na hlavní společnost.

Několik žalovaných a více návrhů

Týká-li se stejná věc několika žalovaných, podává se žaloba u soudu v místě, kde má bydliště největší počet žalovaných; pokud v jednotlivých obvodech žije stejný počet žalovaných, může si žalobce zvolit kterýkoli z nich.

Jestliže chce žalobce podat několik spojených nároků, které by měly projednat soudy s různou místní příslušností, může si pro podání žaloby zvolit kterýkoli z nich, vyjma případu, kdy příslušnost k posouzení jednoho z nároků závisí na určité vazbě, která soudu umožňuje prohlásit bez návrhu svou nepřislušnost; v tomto případě musí být žaloba podána soudu s výlučnou příslušností.

Pokud však chce navrhovatel uplatnit nároky, které mají závislou nebo podpůrnou povahu, je třeba žalobu podat soudu, který je příslušný projednat hlavní nárok.

Obecná pravidla pro určení příslušnosti v případě výkonu rozhodnutí

Vyjma zvláštních případů, na něž se vztahují jiná ustanovení, bude soudem příslušným pro výkon rozhodnutí soud v místě bydliště dlužníka, ačkoli si věřitel může zvolit soud v místě, kde měla být závazek splněna, je-li žalovaným právnická osoba, nebo pokud se bydliště věřitele nachází v metropolitních oblastech Lisabonu nebo Porta a žalovaný má bydliště v téže metropolitní oblasti.

Pokud se však (exekuce) výkon rozhodnutí týká vydání určité věci nebo zaplacení dluhu zajištěného zástavním právem k věci, je příslušným soudem soud v místě, kde se nachází dotyčná věc, nebo soud v místě, kde se nacházejí věci použité jako záruka.

Jestliže má být návrh na exekuci podán soudu v místě trvalého bydliště dlužníka a dlužník nemá trvalé bydliště v Portugalsku, vlastní zde však majetek, je příslušným soudem soud v místě, kde se předmětný majetek nachází.

V případě několika návrhů na výkon rozhodnutí, které mají projednat soudy s různou místní příslušností, je příslušnost přiznána soudu v místě bydliště dlužníka.

Výkon na základě soudního rozhodnutí

V případě exekuce na základě rozsudku vydaného portugalskými soudy se návrh na nařízení exekuce podává během řízení, v němž bylo toto rozhodnutí vydáno, a exekuci soud zaznamená v soudním spisu sám a nařídí ji, není-li následně podán opravný prostředek, přičemž v tomto případě dojde k postoupení věci k rozhodování o opravném prostředku.

Rozhoduje-li v souladu se zákonem o organizaci soudnictví o nařízení exekuce příslušné specializované oddělení, musí být tomuto specializovanému oddělení bezodkladně zaslán opis soudního rozhodnutí, návrh na nařízení exekuce a související doklady.

Pokud rozhodnutí vydali rozhodci v rozhodčím řízení, které se uskutečnilo v Portugalsku, je příslušným soudem ve věci výkonu rozhodnutí okresní soud v místě, kde se konalo rozhodčí řízení.

Výkon rozhodnutí soudů vyššího stupně

Byla-li žaloba podána odvolacím soudu nebo Nejvyššímu soudu, je příslušný soud v místě bydliště dlužníka.

Výkon na základě rozhodnutí zahraničního soudu

V případě výkonu na základě rozhodnutí zahraničního soudu je příslušný soud v místě bydliště dlužníka.

Příslušnost soudu ve vztahu k incidenčním věcem

Soud příslušný ve věci hlavní je příslušný rovněž pro incidenční otázky, které nastanou v jejím rámci, a záležitosti, které předloží žalovaný na svou obhajobu.

Příslušnost v případě protinároku

Soud, u něhož bylo zahájeno řízení, je příslušný rovněž pro záležitosti předložené formou protinároku, má-li příslušnost o nich rozhodovat na základě státní příslušnosti, předmětu a hierarchie; v opačném případě je osoba, na kterou byla podána protizaloba, tímto soudem zproštěna na daném stupni zbavena.

Soukromé dohody a změna příslušnosti

Strany se mohou dohodnout, který soud bude příslušný k vyřešení určitého sporu nebo sporů, jež mohou vyplývat z určitého právního vztahu, souvisí-li daná věc s více než jedním právním řádem. Dohoda o soudní příslušnosti může zahrnovat přiznání výlučné příslušnosti portugalským soudům, nebo přiznání pouze alternativní příslušnosti, za předpokladu, že v případě pochybností je tato výlučná.

Volba soudu je platná pouze v případě, jsou-li splněny všechny tyto podmínky:

- spor se týká sporu o práva, kterými strany disponují;
- určený soud příslušnost přijme;
- volba je odůvodněna vážným zájmem obou stran, nebo jedné ze stran, pokud pro druhou stranu neznamená vážné znevýhodnění;
- nesouvisí se záležitostmi, které spadají do výlučné příslušnosti portugalských soudů;
- volba je výsledkem písemné dohody nebo dohody potvrzené písemně, v níž je výslovně zmíněn soud, jemuž je příslušnost přiznána.

Za písemnou dohodu se považuje jakýkoli dokument, který je podepsán oběma stranami nebo který vyplývá z výměny dopisů, dálkopisů, telegramů či jiných komunikačních prostředků zanechávajících písemný doklad, bez ohledu na to, zda tyto dokumenty skutečně obsahují dohodu, nebo zda obsahují doložku odkazující na jinou písemnost, v níž je dohoda obsažena.

Ochrana ohrožených dětí a mladistvých

Co se týká příslušnosti v případě nezletilých dětí, za implementaci opatření k prosazování práv dětí a ochraně dítěte odpovídá komise pro sociální ochranu dětí nebo soud v místě bydliště dítěte nebo mladistvého v době obdržení vyrozumění o situaci nebo zahájení soudního řízení.

Pokud není místo bydliště dítěte nebo mladistvého známo, nebo je nelze zjistit, je příslušnost přiznána komisi pro sociální ochranu dětí nebo soudu v místě, kde se dítě nebo mladistvý má zdržovat.

Bez ohledu na výše uvedená pravidla přijme komise pro sociální ochranu dětí nebo soud v místě, kde se má dítě nebo mladistvý zdržovat, opatření, která považuje za nezbytná k jejich bezprostřední ochraně.

Jestliže dítě nebo mladistvý změní po uložení opatření bydliště na dobu delší než tři měsíce, je věc postoupena komisi pro sociální ochranu dětí nebo soudu v místě nového bydliště.

S výjimkou výše uvedeného nejsou změny skutkových okolností, k nimž došlo po zahájení řízení, podstatné.

Bez ohledu na pravidla místní příslušnosti lze v případě, že se ohrožení týká současně více než jednoho dítěte nebo mladistvého, podat jednu žalobu, a pokud byly podány separátní žaloby, lze je spojit s původní žalobou, jestliže to odůvodňují rodinné vztahy nebo zvláštní rizikové situace.

Pokud byly s ohledem na stejné dítě nebo mladistvého podány návrhy na ochranná opatření při dědictví, výchovné poručnictví nebo předběžná opatření u mladistvých, je nutno k soudnímu spisu připojit podrobnosti, aby k nim mohl soudce projednávající původní návrh přihlídnout.

Výchovná opatření – výchovné poručnictví

Za posouzení skutkových okolností a uložení výchovných opatření odpovídá soud v místě bydliště nezletilého dítěte v době zahájení řízení. Není-li místo bydliště nezletilého dítěte známo, je příslušný soud v místě bydliště nositele rodičovské odpovědnosti. Mají-li nositelé rodičovské odpovědnosti rozdílné bydliště, je příslušným soudem soud v místě bydliště nositele rodičovské odpovědnosti, kterému bylo nezletilé dítě svěřeno do péče, nebo v případě společné péče soud v místě bydliště nositele rodičovské odpovědnosti, s nímž nezletilé dítě žije. V ostatních případech je příslušný soud v místě, kde jsou opatření uplatňována, nebo není-li toto místo určeno, soud v místě, kde se má dítě zdržovat.

Změny, které nastanou po zahájení řízení, nejsou podstatné.

Pro přijetí bezodkladných opatření je příslušný soud v místě, kde jsou opatření uplatňována, a v místě, kde se má nezletilé dítě zdržovat.

5 Na který soud se musím v tomto členském státě obrátit podle předmětu žaloby a výše hodnoty sporu?

Je třeba prostudovat informační listy na této stránce týkající se „systému soudní moci“ a „příslušnosti“.

6 Mohu podat žalobu sám nebo musím pověřit prostředníka, právního zástupce?

V případech, kdy není zastoupení advokátem povinné, se účastníci mohou zastupovat sami, nebo je mohou zastupovat advokátní koncipienti nebo právní poradci (*solicitadores*).

Zastoupení advokátem je povinné:

- ve věcech spadajících do příslušnosti soudů, na něž se vztahují prahové hodnoty a v nichž je přípustné odvolání;
- ve věcech, u kterých je vždy přípustné odvolání, bez ohledu na částku;
- v případě opravných prostředků a žalob podaných soudům vyššího stupně.

I v případě povinného zastoupení advokátem mohou žádosti ve věcech, které se netýkají právních otázek, podávat rovněž advokátní koncipienti, právní poradci či samotní účastníci.

Ve věcech, ve kterých neplatí povinné právní zastoupení a strany sporu, provádí výslech svědků soudce, který řízení přizpůsobí konkrétním okolnostem.

Účastníci řízení musí být zastoupeni právníkem, advokátním koncipientem nebo právním poradcem v exekučních řízeních, je-li vymáhaná hodnota vyšší než limit vztahující se na soud prvního stupně, a musí být zastoupeny advokátem v těchto řízeních, je-li hodnota vyšší než limit vztahující se na odvolací soud, nebo v řízeních, kdy je hodnota stejná nebo nižší než tento limit, avšak vyšší než limit vztahující se na soud prvního stupně, je-li zahájeno řízení, které se řídí podmínkami nalézacího řízení.

7 Komu podávám návrh na zahájení řízení: v podatelně, v soudní kanceláři nebo na jiném pracovišti?

Ve věcech, kde je povinné právní zastoupení a kdy účastník nemá žádného prostředníka, mohou být výše uvedené procesní písemnosti předloženy soudu těmito způsoby:

- doručení na podatelnu soudu s datem platnosti ke dni doručení písemnosti;
- zaslání doporučenou poštou s datem platnosti ke dni odeslání doporučenou poštou;
- zaslání faxem nebo e-mailem s datem platnosti ke dni odeslání písemnosti.

Viz rovněž informační list „automatické zpracovávání“.

8 V jakém jazyce mohu návrh podat? Mohu jej podat ústně nebo musí být podán písemně? Mohu jej zaslat faxem nebo elektronickou poštou?

Ve všech soudních písemnostech se používá portugalská jazyk.

Pokud má cizí státní příslušník, který nehovoří portugalsky, podat svědeckou výpověď u portugalských soudů, je mu ustanoven tlumočnick, aby v případě potřeby pod přísahou mlčenlivosti usnadnil komunikaci.

V případě písemností vyhotovených v cizím jazyce, které vyžadují překlad, nařídí soud z vlastního podnětu nebo na žádost jedné ze stran, aby osoba, která je předkládá, připojila překlad.

Řízení u magistrátních soudů mohou být zahájena ústně. Ve všech ostatních řízeních je nutno žalobu podat písemně.

Procesní písemnosti, které musí strany sporu vyhotovit písemně, jsou soudu předloženy v elektronické podobě pomocí počítačového systému *Citius* prostřednictvím e-mailové adresy <http://citius.tribunaisnet.mj.pt/> v souladu s postupy a pokyny v něm obsaženými, které jsou platné ke dni odeslání písemnosti.

Strana, která předkládá důkazy tímto způsobem, musí podání a případné související písemnosti předložit v elektronické podobě a nemusí zasílat originály, nenařídí-li to soud v souladu s procesním právem.

Ve věcech, kde je povinné právní zastoupení a kdy účastník nemá žádného prostředníka, viz odpověď na předchozí otázku.

Pokud jde o řízení o platebním rozkazu, viz příslušný informační list.

Viz rovněž informační list o „automatickém zpracovávání“.

9 Existují zvláštní žalobní formuláře, nebo pokud ne, jak jinak musím věc vyložit? Co vše musí žalobní návrh obsahovat?

Zvláštní formuláře jsou k dispozici pro zahájení řízení o vydání platebního rozkazu, exekuční řízení a řízení u magistrátních soudů, pokud jej žalobce nezahájil ústně.

Viz na této stránce informační listy o „řízení o platebním rozkazu“, „výkonu soudních rozhodnutí“ a „alternativních způsobech řešení sporů“.

Určovací žaloba je soudou podána návrhem, ve kterém musí žalobce:

uvést soud a oddělení, kterému je žaloba podána, a označit strany s uvedením jejich jména, bydliště nebo sídla a pokud možno osobního identifikačního čísla a daňového identifikačního čísla, povolání a pracoviště;

uvést adresu svého právního zástupce;

udat druh řízení;

objasnit základní skutkové okolnosti, které vedly k žalobě, a právní důvody, na nichž se žaloba zakládá;

zformulovat návrh;

uvést spornou částku;

určit vykonavatele, který odpovídá za vyhotovení soudní obsilky, nebo právního zástupce odpovědného za jeho hájení.

Na konci návrhu musí žalobce uvést seznam svědků a vyžádat si jiné důkazy.

K návrhu je nutno připojit doklad o zaplacení soudního poplatku nebo o způsobilosti pro právní pomoc namísto poplatku.

Podatelna soudu původní návrh odmítne a odmítnutí písemně odůvodní v těchto případech:

v návrhu není uvedena adresa nebo návrh je určen jinému soudu, oddělení téhož soudu nebo orgánu;

nejsou v něm uvedeny strany a podrobné údaje, které musí obsahovat (jméno, bydliště nebo sídlo a případně osobní identifikační číslo a daňové identifikační číslo, pracoviště a povolání);

není uvedena adresa právního zástupce;

není uveden druh řízení;

chybí sporná částka;

není předložen doklad o uhrazení soudního poplatku nebo o poskytnutí právní pomoci vyjma v případě bezodkladného předvolání k soudu, jak je stanoveno v zákoně;

není podepsán;

není vyhotoven v portugalském jazyce;

nejsou dodrženy povinné náležitosti.

10 Musím hradit soudní poplatky? Pokud ano, kdy? Musím platit náklady právního zastoupení ihned od zahájení řízení?

Náklady soudního řízení zahrnují soudní poplatky, výlohy a náklady.

Soudní poplatky

Soudní poplatky jsou částky, které musí každá strana v dané věci uhradit, a jsou stanoveny podle hodnoty a složitosti věci, viz

[nařízení o nákladech soudního řízení](#).

Soudní poplatky hradí strana, která podává návrh, bez ohledu na to, zda se jedná o žalobce nebo žalovaného, věřitele nebo dlužníka, navrhovatele nebo odpůrce, a to v souladu s nařízením o nákladech soudního řízení.

Soudní poplatky musí být uhrazeny před předložením procesní písemnosti, jejíž podání je zpoplatněno (původní žaloba nebo návrh, protižaloba atd.), ledaže mají osoba nebo řízení osvobození od soudního poplatku nebo strana je zproštěna povinnosti provést úhradu předem.

V případě protižaloby (protinároku) nebo hlavní intervence se dodatečný soudní poplatek platí pouze v případě, že je o jiných návrzích nežli uvedl žalobce.

Návrh se nepovažuje za odlišný, pokud chce strana dosáhnout ve svůj prospěch stejného právního účinku, jaký navrhuje žalobce, nebo pokud chce získat pouze náhradu škody.

Jestliže jeden návrh podává vícero stran, musí soudní poplatek v plné výši uhradit strana, která je uvedena v původní žalobě, protižalobě nebo návrhu jako první, aniž by tím bylo dotčeno právo recuzy.

Jestliže více než jeden návrh podává vícero stran, odpovídá každý žalobce, protistrana, věřitel nebo navrhovatel za uhrazení příslušného soudního poplatku, jehož hodnota je stanovena v nařízením o nákladech soudního řízení.

U žalob podaných obchodními společnostmi, které v minulém roce podaly u kteréhokoli soudu 200 či více žalob, návrhů na zahájení řízení nebo na nařízení exekuce, jsou soudní poplatky stanoveny podle nařízení o nákladech soudního řízení.

Pro účely nařízení úhrady soudních poplatků se žaloby a návrhy na zajišťovací opatření považují za obzvláště složité, pokud:

a) obsahují obšírná podání nebo tvrzení;

b) souvisejí s vysoce specializovanými právními otázkami nebo technickými záležitostmi nebo vyžadují kombinovanou analýzu právních otázek v různých kontextech nebo

c) zahrnují výsledek velkého počtu svědků, posouzení složitých důkazů nebo různé zdlouhavé kroky k získání důkazů.

Uhrazení prvního nebo jediného soudního poplatku se obvykle provádí ke dni, k němuž jsou písemnosti předloženy. Uskutečňuje-li se platba elektronicky, musí být prokázána elektronickým ověřením, jak je stanoveno v právních předpisech. Uskuteční-li se v papírové podobě, musí navrhovatel předložit doklad o zaplacení.

Druhá splátka soudního poplatku musí být uhrazena do 10 dnů od oznámení posledního soudního jednání a navrhovatel musí ve stejné lhůtě předložit doklad o platbě nebo o provedení této platby.

Výlohy

Veškeré výdaje vynaložené v důsledku soudního řízení představují výlohy, bez ohledu na to, zda je požadovaly strany, nebo zda je nařídil rozhodující při.

Vyjma případů stanovených v předpisech upravujících přístup k právu hradí každá strana výlohy, které jí vznikly v důsledku soudního řízení.

Za výlohy odpovídá strana, která si vyžádala určitý úkon, nebo pokud byl úkon proveden z moci úřední, strana, která z něj měla prospěch.

Náklady

Náklady sestávají z částek, které strany vynaloží v souvislosti s daným řízením a s ohledem na něž mají nárok na náhradu nákladů z toho důvodu, že soud rozhodl v neprospěch druhé strany. Tyto náklady jsou uvedeny v soudním rozhodnutí.

Stanovení povinnosti nést náklady řízení soudem zahrnuje soudní poplatky, které zaplatila strana, v jejíž prospěch bylo rozhodnuto, a to podle klouzavé stupnice, výlohy, které straně skutečně vznikly, odměnu zaplacenou vykonavatelem a výdaje, které mu vznikly, odměnu právního zástupce a výdaje, které mu vznikly, a to v souladu s podrobným dokladem o výdajích, jak je uvedeno v nařízení.

Pokud mohl žalobce využít mechanismus alternativního řešení sporů, rozhodne se však pro soudní řízení, musí nést vlastní náklady bez ohledu na výsledek řízení, ledaže druhá strana využití této formy alternativního řešení sporů znemožnila.

Některá řízení jsou podle zákona osvobozena od povinnosti hrazení nákladů; osvobození platí rovněž pro určité osoby.

Vzhledem k tomu, že soudní poplatky jsou částkou, která je odvozena od záměru soudit se, může je nést obecně kterýkoli účastník řízení (žalobce, žalovaný, věřitel, dlužník, navrhovatel, odpůrce), neboť platba za ně reflektuje poskytnutí služby, bez ohledu na to, zda bylo rozhodnuto ve prospěch, či nikoli. Strany, v jejichž prospěch bylo rozhodnuto, mají právo na náhradu částek vynaložených na soudní poplatky podle nařízení o nákladech řízení.

Odměny

Odměny kvalifikovaných osob jsou stanoveny soudem, který musí za tímto účelem zohlednit význam poskytnutých služeb, obtížnost a naléhavost dané věci, míru duševní tvořivosti potřebné pro její poskytnutí, dosažené výsledky, vynaložený čas, převzatou odpovědnost a jiné profesní povinnosti.

11 Mohu žádat o právní pomoc?

Ano, o právní pomoc můžete požádat, pokud splňujete podmínky pro její poskytnutí (viz informační list o „právní pomoci“).

12 Kdy je můj návrh na zahájení řízení řádně podán? Dostanu úřední vyrozumění, zda byl můj žalobní návrh úplný, či nikoliv?

Viz odpovědi na otázky č. 7 a 8.

Po obdržení žádosti ověří soudní úředník, který ji přijme, formální požadavky. V následných fázích řízení provede soudce podrobnější a důkladnější ověření. Strany jsou o těchto rozhodnutích vždy vyrozuměny.

13 Dostanu přesné údaje o časovém harmonogramu navazujících kroků (např. o lhůtě pro přijetí žalobního návrhu)?

Soudy nemusí ze zákona poskytovat informace tohoto druhu. Prostřednictvím CITIUS, iniciativy Ministerstva spravedlnosti týkající se digitalizace soudních řízení, mohou nyní právní zástupci nahlížet do spisů ze své kanceláře.

Nyní, kdy jsou procesní písemnosti podávány elektronicky a jsou zavedeny přímo do počítačových aplikací soudů a soudci používají tyto aplikace k provedení svých úkonů, mohou právníci, soudci a úřady tyto aplikace a portál CITIUS používat k nahlížení do soudních spisů a písemností.

Další informace

[Apoio Judiciário – Protecção Jurídica](#)

[Bases Jurídico-Documentais](#)

[Câmara dos Solicitadores](#)

[Diário da República](#) (Úřední věstník)

[Direcção-Geral da Administração da Justiça](#)

[Direcção-Geral da Política de Justiça](#)

[Ministério da Justiça](#) (Ministerstvo spravedlnosti)

[Ordem dos Advogados](#)

[Portal Citius](#)

Poslední aktualizace: 31/03/2017

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.